

Олдак Людмила Ярославівна

*аспірант Львівського регіонального інституту державного управління
Національної академії державного управління
при Президентові України
ORCID: 0000-0002-1894-6852
e-mail: lyudmyla.o.lyudmyla@gmail.com*

Гулько Леонід Володимирович

*аспірант Львівського регіонального інституту державного управління
Національної академії державного управління
при Президентові України
ORCID: 0000-0003-1725-937X
e-mail: gunkoleonid3@gmail.com*

Шевкун Андрій Ігорович

*викладач кафедри тактики спеціальних дисциплін факультету бойового
застосування військ Національної Академії Сухопутних Військ
ім. Петра Сагайдачного
ORCID: 0000-0001-8456-9752
e-mail: andrijsaskov915@gmail.com*

**ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСКОРДОННОГО
СПІВРОБІТНИЦТВА НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ**

Досліджено питання державного регулювання та особливості державної політики у сфері транскордонного співробітництва. Подано основні характеристики та проблемні аспекти транскордонного співробітництва, що перешкоджають його ефективному використанню в Україні для розвитку громад та для регіонів загалом.

Ключові слова: транскордонне співробітництво; проект; регіональна політика; конкурентоспроможність; стратегія розвитку.

Постановка проблеми. Питання дослідження державного регулювання транскордонного співробітництва, яке висвітлюється у статті, пов'язане із інтенсивністю інтеграційних процесів на сучасному етапі глобалізації світової економіки. Оскільки євро регіональне співробітництво є важливим інструментом регулювання євроінтеграційного напрямку України, зазначимо, що державне регулювання транскордонного співробітництва є пріоритетом соціально-економічного розвитку країни та складовою державної політики у галузі співробітництва прикордонних територій. Обрана тема є актуальною і потребує подальшого дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У дослідженні зважаємо на результати аналізу таких дослідників, як: Р. Білик, Т. Брус, Ф. Ващук, С. Горбатюк, О. Горбач, І. Журба, З. Зазуляк, В. Ковальов, Ю. Наврузов, Р. Пасічний, І. Студенніков, С. Ткаленко та інші, в публікаціях яких започатковано вирішення цієї проблеми. Різні аспекти формування та реалізації державної регіональної

політики, європейської регіональної співпраці у системі транскордонного співробітництва розкриті у працях таких науковців: В. Вакулєнка, І. Дегтярьової, І. Криничної, В. Куйбиди, Ю. Макогона, Н. Мікули, С. Романюка та інших.

Виокремлення невіршених раніше частин загальної проблеми.

З огляду на численні дослідження зазначеної проблематики, вітчизняними науковцями приділено недостатньо уваги висвітленню проблем державного регулювання транскордонного співробітництва та особливостей державної політики України у цій сфері.

Метою статті є виявлення особливостей державного регулювання та шляхи удосконалення державної політики у сфері транскордонного співробітництва.

Виклад основного матеріалу. Формування нової державної політики у контексті євроінтеграції України до Європейського Союзу (далі – ЄС) обумовлює важливість пошуку нових форм транскордонного співробітництва як надзвичайно важливої складової регіональної політики та надання транскордонному співробітництву особливого статусу у політиці партнерства України з країнами Європи. З огляду на те, що західні області України можуть, окрім Об'єднання євро регіонального співробітництва (далі – ОЄС), створювати і Європейські угруповання територіального співробітництва (далі – ЄУТС), важливо ефективніше використовувати у транскордонній співпраці такі форми, як кластери, партнерство, промислові зони тощо.

Метою активізації транскордонної співпраці України з країнами ЄС є визначення напрямків застосування європейського досвіду налагодження транскордонної співпраці між Україною та Республікою Польща в Карпатському регіоні, аналіз загрози для такої співпраці та окреслення шляхів їх мінімізації.

Щодо територіального поділу, то в Україні 19 із 27 регіонів держави є прикордонними, їх сукупна площа становить майже 77% усієї території держави. Україна має протяжний державний кордон. Його довжина становить 6992,982 км. За протяжністю державного кордону Україна посідає одне з перших місць у Європі [1]. Україна має безпосередні кордони зі сімома країнами: Республікою Білорусь, Республікою Молдова, Республікою Польща, Румунією, Угорщиною, Словацькою Республікою та Російською Федерацією. Через Чорне море Україна має спільні кордони із Турецькою Республікою, Республікою Болгарія та Грузією. Тому транскордонне співробітництво, тобто співпраця адміністративно-територіальних одиниць по обидва боки кордону, є важливим для налагодження ефективної взаємодії та вирішення спільних завдань розвитку прикордонних територій.

Найбільше це стосується території Карпат, адже українські карпатські регіони не лише характеризуються значним потенціалом історико-культурної та природної спадщини, людського капіталу, але і мають унікальну особливість: межують із 4 країнами-членами Європейського Союзу: Польщею, Словаччиною, Угорщиною і Румунією. Відповідно, ці регіони можуть користуватися фінансовими інструментами Європейського Союзу, спрямованими на підтримку та розвиток транскордонного співробітництва.

На території прикордонних областей (Вінницької, Волинської, Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської, Луганської, Одеської, Сумської, Харківської, Чернівецької, Чернігівської, Донецької) організовано роботу дев'яти євро регіонів – Буг, Верхній Прут, Дністер, Дніпро, Карпатський, Нижній Дунай, Слобожанщина, Донбас, Ярославна. У фінансовій перспективі 2014 – 2020 рр. працює три програми транскордонного співробітництва: “Польща – Білорусь – Україна”, “Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна” та “Румунія – Україна”, а також Дунайська транснаціональна програма.

На жаль, останні виклики для України (збройна агресія Російської Федерації на Сході України та анексія Криму) не дають можливості повною мірою реалізувати програми транскордонного співробітництва.

Дедалі більшої актуальності для України набувають питання активізації формування та реалізації політики підтримки транскордонного співробітництва. Тому потрібно враховувати перспективи та передумови підтримки Європейським Союзом процесів активізації міжрегіонального співробітництва зі східними регіонами України, адже існують суттєві диспропорції соціально-економічного розвитку та низький рівень зайнятості прикордонних регіонів (зокрема у Донецькій та Луганській областях). Україна зазнала значних фінансово-економічних втрат (27% промислового потенціалу Донбасу та 1 трлн 80 млрд грн збитків у Криму). Результати аналізу соціально-економічного розвитку свідчать про великий розрив у рейтинговій оцінці деяких прикордонних регіонів України. У 2018 – 2019 рр. цей розрив збільшився у 15 разів [2].

В Україні функціонувала Державна програма розвитку транскордонного співробітництва на 2016 – 2020 роки, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України № 554 від 23.08.2016 р. Доцільно зазначити, що лише на четвертому році реалізації програми після великої кількості звернень народних депутатів, Асоціації “Євро регіон Карпати – Україна” та органів місцевого самоврядування виділено кошти для фінансування програми – 10 млн грн (при потребі в 300 млн грн) на співфінансування проектів міжнародної технічної допомоги. Все ж враховані лише ті, що були прописані у додатку до програми, запропонованої у 2015 – 2016 рр. обласними державними адміністраціями.

У регіони кошти надійшли наприкінці бюджетного 2019 р., а це ускладнює процес їх використання розпорядниками нижчого рівня. Та, попри усі складнощі, понад 95% від загального обсягу було використано тільки завдяки оперативній реакції та постійній взаємодії між Мінрегіоном, профільними департаментами обласних державних адміністрацій, Асоціацією “Євро регіон Карпати – Україна” та місцевими радами областей, що реалізують проекти.

Але несвоєчасне фінансування субвенції з боку держави у 2019 р. стало причиною відхилення пропозиції щодо передбачення у Законі України “Про Державний бюджет України на 2020 рік” бюджетної програми “Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проектів

транскордонного співробітництва” для Міністерства розвитку громад та територій України. Таким чином, Державна програма транскордонного співробітництва на 2016 – 2020 рр. стала неефективною через відсутність дієвого механізму співфінансування проєктів транскордонного співробітництва, обмеження сфери дії програми переліком проєктів, що втратив свою актуальність.

Кабінет Міністрів України опублікував проєкт Постанови “Про затвердження Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2021 – 2027 роки”. “В умовах суспільних викликів та зовнішніх загроз, які постали перед Україною, формування добросусідських відносин та поглиблення транскордонного співробітництва є особливо актуальним. Україна має європейський вектор розвитку. При цьому транскордонне співробітництво є одним з ефективних інструментів поглиблення взаємодії суб’єктів та учасників транскордонного співробітництва, що сприяє спільному вирішенню завдань місцевого та регіонального розвитку, прискоренню процесів поглиблення рівня життя населення прикордонних регіонів до середньоевропейського рівня та здійсненню євроінтеграційних заходів на регіональному рівні” [3].

Г. Литвин, голова Асоціації “Єврорегіон Карпати – Україна”, роздумуючи, “Чи є шанс на державну підтримку транскордонної співпраці не лише на папері?”, вважає, що: “Уряду варто б залучити до процесу обговорення та погодження Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2021 – 2027 роки органи місцевого самоврядування карпатських областей та їх асоціації. У Державній програмі розвитку транскордонного співробітництва на 2021 – 2027 роки необхідно передбачити реалізацію таких завдань:

- забезпечення співфінансування проєктів міжнародної технічної допомоги, реципієнтами яких є організації, які утримуються коштами з державного бюджету при виконанні програм транскордонного співробітництва Європейського Союзу у відповідності до окреслених умов міжнародних договорів України;

- забезпечення на поворотній основі фінансування фінального (балансового) платежу проєктів міжнародної технічної допомоги в рамках виконання програм транскордонного співробітництва Європейського Союзу у відповідності до окреслених умов міжнародних договорів України;

- розвиток прикордонної інфраструктури (будівництво нових пунктів пропуску, розбудова сервісних зон тощо);

- підтримка великих інфраструктурних транскордонних проєктів (по 2 проєкти на кожен прикордонну область, вибрані обласними радами й обласними державними адміністраціями);

- сприяння впровадженню Макрорегіональної стратегії Європейського Союзу для регіону Карпат” [4].

Для реалізації транскордонних проєктів необхідно вирішити питання співфінансування проєктів та сплату податку на додану вартість (далі – ПДВ).

Щодо проектів, які фінансуються Європейським Союзом, то ще у 2006 р. було підписано Рамкову Угоду між Україною та ЄС (набула чинності з 2009 р.). Відповідно до п. 3.3 цієї угоди, контракти, співфінансовані коштами Європейського Союзу, звільняються від сплати ПДВ.

У дійсності підрядники, насамперед субпідрядники українських партнерів проектів (на відміну від європейських), з огляду на бюрократію в органах фіскальної служби, зобов'язані підтверджувати великою кількістю документів звільнення від ПДВ. Однак здебільшого вони не отримують відшкодування ПДВ. Отже, українські бенефіціари при реалізації проектів міжнародної технічної допомоги в межах програм транскордонного співробітництва перебувають у нерівних умовах із партнерами з країн Європейського Союзу, де немає норм у законодавстві, що звільняють контракти від сплати ПДВ [5].

Це стосується не лише транскордонного співробітництва, але, власне, для прикордонних територій і громад воно стає перепорою на шляху до аплікування та реалізації проектів коштом Європейського Союзу, а тому потребує системних державних підходів до вирішення. Асоціація “Єврорегіон Карпати – Україна” неодноразово порушувала це питання.

На нашу думку, транскордонне співробітництво на регіональному рівні доцільно розвивати та вдосконалювати. У контексті реформування державної стратегії регіонального розвитку, на виконання Угоди про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом, необхідно, щоб держава усвідомлювала потреби та виклики транскордонного співробітництва та надавала відчутну підтримку процесам співпраці.

З огляду на можливості, що відкрилися зі впровадженням безвізового режиму та зони вільної торгівлі з Європейським Союзом, громади прикордонних регіонів України, що межують із ЄС, продовжують зіштовхуватися з викликами для власного сталого розвитку. Криза COVID-19, карантин та закриття кордонів додатково погіршили цю ситуацію. Проте ще до цієї кризи була очевидною недостатня спроможність інфраструктури та системи управління кордонами, а також відомі проблеми з реалізацією проектів транскордонного співробітництва. Усе це призводить до перешкод для контактів, спричиняє черги на кордоні та корупцію, а також не сприяє подоланню стереотипів.

Для подолання цих викликів необхідно зробити кордон більше захищеним і одночасно зручним для подорожуючих, а місцеві громади соціально та економічно розвиненими. У 2019 р. Кабінет Міністрів України схвалив амбітну Національну стратегію інтегрованого управління кордонами до 2025 року. Уже згадуваний проект Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2021 – 2027 роки повинен допомогти прикордонним громадам отримати додаткові ресурси для свого розвитку. Втім ефективна реалізація цих політичних новацій на практиці значною мірою залежить від громадської активності на місцевому рівні.

У 2020 р. Міжнародний фонд “Відродження” за фінансової підтримки Європейського Союзу розпочав проект “EU4USociety”. Загальною метою проекту є посилення залучення, сталості, спроможності, актуальності та впливу українського громадянського суспільства у вирішенні актуальних внутрішніх, регіональних та глобальних викликів.

Для посилення інтеграційних процесів у Європейському Союзі діє Програма транскордонного співробітництва (Cross Border Cooperation Program), метою якої є ефективне управління східними кордонами союзу. У двох частинах програми (програми сусідства та програми розвитку прикордонної інфраструктури) задекларовано сприяння прикордонним регіонам у подоланні перешкодвань розвитку, прискорення процесу трансформації в країнах-партнерах шляхом їхньої співпраці з прикордонними регіонами Європейського Союзу. Програмами передбачається розвиток та модернізація мереж прикордонної інфраструктури, активізація захисту довкілля та управління природними ресурсами, підтримка приватного сектору та сприяння економічному розвитку прикордонних регіонів.

Європейський Союз у своїй роботі керується Європейською рамковою конвенцією про транскордонне співробітництво між територіальними общинами від 21.05.1980 р. (укладена в Мадриді) [6]. О. Горбач подає цитату документа: “всі держави Ради Європи хочуть досягнути єднання між її членами та розвитку співробітництва між ними і для досягнення цієї мети необхідне співробітництво між прикордонними територіальними общинами в таких галузях, як регіональний, міський та сільський розвиток, охорона довкілля, поліпшення діяльності підприємств громадського користування і комунального обслуговування, а також взаємна допомога у надзвичайних ситуаціях, враховуючи набутий досвід, який свідчить про те, що співробітництво між місцевими та регіональними владами в Європі дозволяє їм ефективно виконувати свої завдання і сприяє, зокрема, благоустрою та розвитку прикордонних регіонів. Згідно з цією конвенцією зазначено, що транскордонне співробітництво як будь-які спільні дії, спрямовані на посилення та поглиблення добросусідських відносин між територіальними общинами або владами, які перебувають під юрисдикцією двох або декількох Договірних Сторін, та на укладання з цією метою будь-яких необхідних угод або досягнення домовленостей Трансдордонне співробітництво здійснюється в межах компетенції територіальних общин або влад, визначеної внутрішнім законодавством” [7].

Наразі найпоширенішою та найпростішою формою трансдордонної співпраці в Україні є прямі контакти між територіальними громадами – містами, селищами, що дає можливість реалізовувати договірні довгострокові відносини між територіальними громадами або органами місцевого самоврядування. При цьому існують дві форми співпраці: укладання трансдордонних угод або формування органу трансдордонного співробітництва. Відповідно до першої, проводяться періодичні зустрічі сторін, формуються спільні комітети та робочі

групи, які координують роботу. Друга форма (застосовується в Європі) працює, завдячуючи організованому спільному органу двох суміжних прикордонних регіонів.

Науковці О. Горбач, З. Зазуляк та Р. Пасічний вважають, що “яскравим прикладом реалізації набутого європейського досвіду щодо налагодження транскордонної співпраці, стало встановлення тридцятикілометрової прикордонної зони між Польщею та Україною. Угода про безвізовий режим між окремими регіонами Польщі та України дозволяє вільне пересування громадян, які проживають у 30-ти кілометровій зоні в обох напрямках кордону. Завдяки цьому, жителі, які живуть у прикордонній зоні України можуть регулярно перетинати кордон без візи для того, щоб відвідувати прикордонну зону Польщі. Метою для відвідування прикордонної зони Польщі можуть бути сімейні, культурні, виправдані економічні причини” [8].

Україна та Польща зосереджують свою увагу на проектах “Буг” і “Карпати” для торгівлі, захисту довкілля та запобігання природним стихіям, освіти, спорту, культурного обміну та охорони здоров’я, а це сприяє зміцненню іміджу Карпат як привабливого та безпечного регіону.

Українська частина Карпатського єврорегіону (сільські, гірські, периферійні території західних регіонів України), завдячуючи грантам від Європейського Союзу, має можливість витратити кошти на потреби громад та місцевий розвиток.

Метою транскордонного співробітництва є пошук взаємовигідного формату реалізації національних інтересів і стратегічних пріоритетів окреслених партнерів. Як Україна, так і Польща у своїй співпраці повинні охопити найважливіші напрями міжнародного співробітництва для максимального зближення України з Європейським Союзом.

Україна має на державному рівні робити все можливе для підвищення конкурентоспроможності прикордонних регіонів, активізуючи та розвиваючи транскордонне співробітництво, що, своєю чергою, має сприяти встановленню та поглибленню економічних, екологічних, культурних, наукових, соціальних, технологічних та туристичних відносин між суб’єктами таких відносин.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Проведене дослідження дає можливість зробити висновок, що потенціал транскордонного співробітництва України та Європейського Союзу використовується не повною мірою.

Враховуючи міжнародне спрямування транскордонного співробітництва, доцільно загальну координацію транскордонного співробітництва та контроль за додержанням законодавства з питань транскордонного співробітництва передати Міністерству закордонних справ України, за участю центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізацію державної регіональної політики.

Доцільно надати українським інституціям можливість створювати спільні юридичні структури з інституціями країн Європейського Союзу, що, своєю

чергою, дасть змогу розширити джерела фінансування для українських бенефіціарів, забезпечить можливість доступу до структурних фондів ЄС та підвищить рівень професійної підготовки учасників з українського боку.

Потрібно продовжити адміністративно-територіальну реформу та децентралізацію, що дасть змогу акумулювати частину фінансових ресурсів безпосередньо у місцевих бюджетах та допоможе українським учасникам активніше залучатися до транскордонного співробітництва на регіональному рівні.

Розбудова та функціонування нових інфраструктурних об'єктів сприятиме забезпеченню економічної безпеки України, покращенню якості життя населення регіонів, системи екологічної безпеки, сприятиме євро регіональній торгівлі, проведенню кон'юнктурних та маркетингових досліджень.

Вибираючи нові орієнтири та шляхи активізації транскордонного співробітництва, необхідно модернізувати та прийняти у новій редакції закони, які б допомагали спростити процес гарантування державою системи фіскального стимулювання, доступної системи управління підприємствами, що могло б стати дієвим механізмом залучення інвестицій у регіони.

Підтримуючи думки українських та зарубіжних експертів, робимо висновок, що доцільно реорганізувати Карпатський євро регіон, створивши мікрорегіони на зразок окремих локальних транскордонних об'єднань, які набули поширення у Західній Європі.

Вважаємо перспективним внесення доповнення у державні програми та стратегії економічного розвитку прикордонних регіонів України у формі положення про конвергенцію механізмів конкурентоспроможності у транскордонному співробітництві для запобігання асиметрії розвитку прикордонних регіонів України, у порівнянні зі суміжними територіями країн Європейського Союзу.

Характерні для Західного регіону географічна близькість до Європейського Союзу, досвід транскордонного співробітництва повинні сприяти активізації розвитку регіону та багатостороннього співробітництва між регіонами України та країн ЄС. При цьому важливо, щоб держава досягнула потреби та виклики транскордонного співробітництва і надавала суттєву підтримку процесам співпраці.

Список використаної літератури

1. Державна програма розвитку транскордонного співробітництва на 2021 – 2027 рр. URL : <https://www.minregion.gov.ua/base-law/grom-convers/zatverdzhennya-derzhavnoyi-programy-rozvytku-transkordonnogo-spivrobotnytstva-na-2021-2027-roky> (дата звернення: 12.01.2021).
2. Транскордонне співробітництво Україна – ЄС: стан, проблеми та перспективи : аналіт. довід. URL : <http://old.niss.gov.ua/monitor/Julii%202009/34.htm> (дата звернення: 13.01.2021).
3. Державна програма розвитку...

4. Литвин Г. Чи є шанс на державну підтримку транскордонної співпраці не лише на папері. URL : https://zaxid.net/blogi_tag50977 (дата звернення: 13.01.2021).

5. Програми транскордонного співробітництва як драйвер розвитку об'єднаних територіальних громад Західного прикордоння. URL : <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/regionalniy-rozvitok/programi-transkordonnogo-spivrobotnictva-yak-drayver-rozvitku> (дата звернення: 10.01.2021).

6. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними громадами або властями. URL : http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_106 (дата звернення: 12.01.2021).

7. Горбач О., Зауляк З., Пасічний Р. Транскордонна співпраця: від європейського досвіду до перспектив реалізації у Карпатському регіоні // Транскордонне співробітництво та спільний європейський простір: теорія, практика і нові можливості : монографія. Львів; Olsztyn : Національний університет "Львівська політехніка", 2018. С. 56, 57.

8. Там само. С. 58.

Статтю подано: 11.01.2021

Статтю схвалено: 29.03.2021

Oldak Lyudmyla Yaroslavivna

Ph.D. student of the Department of Management of Lviv Regional Institute for Public Administration of the National Academy for Public Administration under the

President of Ukraine

ORCID: 0000-0002-1894-6852

e-mail: lyudmyla.o.lyudmyla@gmail.com

Gunko Leonid Volodymyrovych

Ph.D. student of the Public Administration Department of Lviv Regional Institute for Public Administration of the National Academy for Public Administration

under the President of Ukraine

ORCID: 0000-0003-1725-937X

e-mail: gunkoleonid3@gmail.com

Shevkun Andriy Ihorovich

Teacher of the department of tactics of special disciplines At the faculty of combat use of army in the Hetman Petro Sahaidachnyi National Army Academy

ORCID: 0000-0001-8456-9752

e-mail: andrijsaskov915@gmail.com

**STATE REGULATION OF CROSS-BORDER COOPERATION
AT THE REGIONAL LEVEL**

Problem setting. The issue of state regulation of cross-border cooperation turns out to be increasingly topical in terms of global European integration processes. Considering higher living standards and opportunities for social development in the neighboring countries of Ukraine, the expansion of cooperation of the border territories is worth doing for the purpose of their further development and more efficient resolution of common problems, which will contribute to the social and economic development of the border territories.

Recent research and publications analysis. The issue of cross-border cooperation has been addressed in studies of R. Bilyk, T. Brus, F. Vashchuk, S. Horbatiuk, O. Horbach, I. Zhurba, Z. Zazuliak, V. Kovaliov, Y. Navruzov, R. Pasichnyi, I. Studennikov, S. Tkalenko, et al. Different

aspects of formation and implementation of the state regional policy of European cross-border cooperation have been outlined in works of the scientists V. Vakulenko, I. Dehtiarova, I. Krynychna, V. Kuibida, Y. Makohon, N. Mikula, S. Romaniuk, and others.

Highlighting previously unsettled parts of the general problem. Given numerous studies of the mentioned problem, domestic scientists have not addressed the issues of state regulation of cross-border cooperation and specifics of the state policy of Ukraine in this area sufficiently.

Paper main body. Formation of a new state policy in the context of integration of Ukraine into the European Union stipulates the importance of searching for new ways of cross-border cooperation as a vital part of the regional policy, and put an emphasis on cross-border cooperation in the policy of partnership of our country with European countries. Considering that western regions of Ukraine, besides ETC, can establish EGTC, it is important to use such forms as clusters, partnership, industrial zones, etc., more efficiently within cross-border cooperation.

The aim of cross-border cooperation is to seek a mutually beneficial format of the implementation of national interests and strategical priorities of the outlined partners. As Ukraine as the Republic of Poland must embrace in their partnership the essential areas of international cooperation for maximum rapprochement with the European Union.

Ukraine should make every effort at the state level to increase the competitiveness of the border regions by activating and developing cross-border cooperation, which in turn would contribute to the establishment and advancement of economical, ecological, cultural, scientific, social, technological, and travel relations between the subjects of those relationships.

Conclusions of the research and prospects for further studies. The conducted research allows concluding that the potential of cross-border cooperation between Ukraine and the European Union is not used to the full. European territorial structures involving Ukrainian regions did not become an organizational and financial platform for coordination of cross-border cooperation. In order for Ukraine to implement the intention to integrate into the European Union and deepen its international cooperation, collaboration within the European Territorial Cooperation must be activated. Specific for the Western Region geographic proximity with the European Union, experience of cross-border cooperation, and existing network of institutions should contribute to the activation of development of the region and multidirectional collaboration between the Ukrainian regions and EU countries. Therefore, it is worth to remove all the obstacles on the way to the reformation of the tools for cross-border cooperation, and promote the formation of friendly relationships and improvement of teamwork between countries of the Western Border Zone.

Key words: cross-border cooperation; project; regional policy; competitiveness; development strategy.

References

1. Derzhavna programa pozvutku transkordonnogo spivrobitnytstva na 2021 – 2027 roky. (2021). URL : <https://www.minregion.gov.ua/base-law/grom-convers/zatverdzhennya-derzhavnoyi-programy-rozvytku-transkordonnogo-spivrobitnyctva-na-2021-2027-roky> [in Ukrainian].
2. *Transkordonne spivrobitnytstvo Ukraina – YeS: stan, problem ta perspektyvy.* (2009). URL : <http://old.niss.gov.ua/monitor/Juli2009/34.htm> [in Ukrainian].

3. Derzhavna programa pozvutku...
4. Lytvyn, G. (2021). *Chy ye shans na dergavnu pidtrymku transkordonnoi spivpratsi ne lyshe na paperi*. URL : https://zaxid.net/blogi_tag50977 [in Ukrainian].
5. *Programy transkordonnogo spivrobitnytstva yak drayver rozvytku obednanykh terytorialnykh gromad Zakhidnogo prykordonnia*. (2021). URL : <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/regionalniy-rozvitok/programi-transkordonnogo-spivrobitnytstva-yak-drayver-rozvytku> [in Ukrainian].
6. Yevropeyska ramkova konventsia pro transkordonne spivrobitnytstvo mizh terytorialnymi obshchynamy abo vlastiamy. (2021). URL : http://ww.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_106 [in Ukrainian].
7. Horbach, O., Zazuliak, Z., Pasichnyi, R. (2018). Transkordonna spivpratsia: vid yevropeyskogo dosvidu do perspektiv realizatsyi u Karpatskomu regioni. In *Transkordonne spivrobitnytstvo ta spilnyi evropeyskiy prostir: teoriya, praktyka i novi mozhlyvosti*. Lviv; Olsztyn: Natsionalnii universytet "Lvivska politekhnikha". pp. 55-62 [in Ukrainian].
8. Ibid. pp. 58.

Paper submitted: 11.01.2021

Paper accepted: 29.03.2021

Цитування: Олдак Л. Я., Гунько Л. В., Шевкун А. І. Державне регулювання транскордонного співробітництва на регіональному рівні // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. Вип. 1(66) : у 2 ч. Ч. 1 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів : ЛПІДУ НАДУ, 2021. С. 127—137. (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.66.2021.233467>).

Citation: Oldak, L. Ya., Hunko, L. V., Shevkun, A. I. (2021). Derzhavne rehuliuвання transkordonnoho spivrobitnytstva na rehionalnomu rivni. *Efficiency of Public Administration*, Issue 1(66), pp. 127-137. (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.66.2021.233467>).